

Asumisneuvonta työkokous

16.10.2008

Kehittämispäällikkö Marianne Matinlassi

ara

- 1. Case Lissabon 'Mixed '**
- 2. Asuntokantaa uudistamalla vähennetään
segregaatiota monissa maissa?**
- 3. Roivatro –hanke Suomessa**
- 4. Asumisneuvonnan valtakunnallisen ohjaus- ja
kehittämistehtävän hoitaminen ARAlle**

ara

***”Rakennettu ja sosiaalinen ympäristö,
ihmiset ja sosiaaliset suhteet vaikuttavat
hyvä tai huono-osaisuuden
kehittymiseen.***

Koettu elämä ja mallit periytyvät”

Marianne Matinlassi

ara

Keskeinen kysymys:

***Voidaanko pelkästään ihmisiin vaikuttamalla katkaista huono-osaisuuden syöksykierre, vai tarvitaanko muutoksia myös rakennetussa ympäristössä ?
– ja päinvastoin ?***

ara

***”Kaunis asuinympäristö tuottaa
tasapainoisempaa arkea ja positiivista
elämänasennetta”***

Kaupunginarkkitehti Leena Arvela-Hellen

ara

Lähiöelämän monet kasvot Suomessa

ara

”Elämän mielekkyyden kokemisen kannalta on merkitystä sillä, millaisella näyttämöllä se eletään.

Asumisviihtyvyyteen vaikuttavat fyysinen ympäristö ja asukkaiden keskuudessa tapahtuva sosiaalinen vuorovaikutus. ”. (Lehtonen Heikki: Yhteisö, 1990)

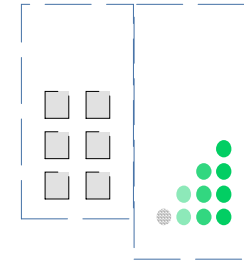
Segregaation vähentäminen – mm. purkamalla uudistaminen:

- **uusien asuntojen rakentaminen arvostetummalle alueelle (myös omistusasuntoja)**
- **vuokratalon asuntojen korjaaminen arvostetummalle alueelle**
- **huonokuntoisen ja korjauskustannuksiltaan kalliin vuokratalon purkaminen**
- **rakennetun ympäristön parantaminen**
- **elämänhallinnan tukeminen - asumisneuvonnan-, kiinteistönhoidon-, sosiaalitoimenpalveluiden 'jalkautuminen'**

ara

Case Lissabon

Keinot

- Edistää turvallisuutta
- Edistää elämänhallintaa ja koulutusta
- Edistää taloudenpidon hallintaa
- Edistää terveellisempää ympäristöä
- Edistää “ tunnetta kuulua johonkin”

Safety

Skills

Economy

Health

Culture

ara

Asuntokantaa uudistamalla vähennetään segregatiota - ”shaked”

- Mm. Hollanti ja Venäjä
- Asuinalueen uudistaminen – purkamalla uudistaminen
- yleissuunnitelman laatiminen ja kaavoituksen uusiminen
- uuden asuntokannan rakentamista; rakennusoikeutta lisäämällä
- Asukkaan mahdollista muuttaa toiselle alueelle –myös mahdollista palata
- Uusien modernien asuntojen rakentaminen ja vanhojen asuntojen perusteellinen korjaaminen
- Asukkaat haluavat muutosta- seuraavat aktiivisesti tilanteen kehittymistä

Roivatro –hanke Suomessa

- asukkaat eivät halunneet vain katsoa sivusta kun lähiötä parannetaan, vaan halusivat oikeisiin töihin
- Kerrostalon peruskorjaaminen alueen 15 pitkäaikaistyöttömän koulutus-, kuntoutus ja työllisyys Hankkeena
- Palkkatyö, -koulutus ja sosiaalityö yhdistyivät
- Sosiaalityöntekijä jalkautui työmaalle
- sosiaalityön ja kuntoutuksen tarve selvitettiin
- Luoda ja kehittää rakennusalalla toimineille työttömille ammatillisen kuntoutumisen ja työllistymisen mahdollisuuksia

ara

***”Kyllä mie oon aika helvetinmoisen elämän käyny.
No niinku aina jollakin konstilla päässyt eteenpäin,
Mutta ei minua ehkä näin oo autettu, niin silleen
henkisesti niin ku kannustettu, kuin nytten. ”
Jouni, Roivatro-hankkeesta.***

***Hanke kohotti monen itsetuntoa ”että sai aamulla
lähtiä. ”***

ara

Moderni asuntopolitiikka...

*” Parantaa heikoimmassa asemassa olevien
asuinoloja ” ,
asuntoministeri Jan Vapaavuori*

Asumisneuvonnan valtakunnallisen ohjaus- ja kehittämistehtävän hoitaminen

- ***Hallituksen asuntopoliittinen toimenpideohjelma 2008-2011 ja***
- ***pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämisohjelma (2008-2011) .***
- ***Lähiöohjelma 2009-2011.***

Asumisneuvonnan valtakunnallisen ohjaus- ja kehittämistehtävän hoitaminen

- ***Hallituksen asuntopoliittinen toimenpideohjelma 2008-2011 ja***
- ***pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämisohjelma (2008-2011) .***
- ***Lähiöohjelma 2009-2011.***

Asumisneuvonnan valtakunnallisen ohjaus- ja kehittämistehtävän hoitaminen

- 1. Pitkäaikaisasunnottomuuden ennalta ehkäisyyn ja asumisedellytysten vahvistamiseen liittyvä asumisneuvonnan valtakunnallinen koordinointi, ohjaus ja kehittäminen sisällytetään Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) tehtäviin vuoden 2008 aikana.**
- 2. Lähiöissä tapahtuvaan asumisneuvojatoimintaan myönnetään vuosina 2009 – 2011 valtionrahoitusta käynnistyvän lähiöohjelman kautta. Kunnassa tulee olla käytössä sosiaalitoimen ja asuntotoimijoiden yhteisesti sopimat menettelytavat häätöjen ehkäisemiseksi ja yhteistyöstä häätötilanteissa.**
- 3. ARA perustaa valtakunnallisen foorumin, jonka tulee monipuolisesti edustaa asumisneuvonnan osaamista ja keskeisiä toimijoita (mm. isännöinti, sosiaalityö, talous- ja velkaneuvonta, kuluttajaneuvonta) yhdessä YMn kanssa**

- ***Lähiöiden sosiaalista eheyttä tuetaan poikkihallinnollisella lähiöohjelmalla, jonka valtionrahoitus korotetaan 3 miljoonaksi eur/vuosi vuosina 2009-2011***
- ***hankehaku ohjelmaan syksyyn 2008 mennessä (1. vaihe)***
- ***lähiöohjelmaan hyväksymisen jälkeen voi hakea rahoitusta ARAlta (2.vaihe)***
- ***rahoitusosuus 20 %***
- ***tutkimus ja –selvityshankkeissa osuus voi olla 100 %***
- ***asumisneuvonta 50 %***

- kehittää asumisneuvonnan toimintamalleja osana kunnan normaalia palvelutoimintaa muun muassa kiinteistötoimen, sosiaalitoimen tai muun tahon tehtäviin kuuluvana osana ja edistää toiminnan vakinaistamista**
- kehittää yhteisiä menettelytapoja häätöjenezhäisemiseksi ja yhteistyötä häätötilanteissa**
- asumisneuvontatoiminnan pysyvien rahoituskeinojen löytäminen**
- kehittää asumisneuvonnan kokeiluprojekteja ja tutkimustoimintaa ja niiden rahoituskeinoja**
- kehittää yhteistyökeinoja asumisneuvontatyöhön eri viranomaisten kesken**
- kehittää asumisneuvonnan työnkuvaa**

Valtakunnallisen foorumin tehtävät

- kehittää suurien asunnottomuuspaikkakuntien asumisen tuki- ja palvelukeskuksia, joiden keskeinen tehtävä on häätöjen estäminen asumisneuvonnan ja uhkaaviin häätötilanteisiin liittyvän neuvonnan ja sovittelun avulla.***
- toimii ohjausryhmänä asumisneuvontaoppaan laatimiselle.***
- Valtakunnallinen foorumi antaa kannanottoja ja raportoi vuosittain toiminnastaan ARAn johdolle, johtokunnalle ja YMlle.***
- voi kutsua asiantuntijoita sidosryhmistä ja käyttää muuta ARAn henkilökuntaa ja ulkopuolisia asiantuntijoita.***

Valtakunnallisen foorumiin edustajat

- **ARA on kutsumassa valtakunnalliseen foorumiin**
- **edustajat: YM, STM, Stakes, RAY, Kuluttajavirasto, KIINKO**
- ...
- **asumisneuvojen edustajat**
- **kuntien sosiaalitoimen edustajia**
- **kuntien asuntotoimen edustajia**
- **kunnallisten vuokratoyhtiöiden edustajia**
- **vuokratoyhteisöjen edustajia**
- **kuntien kuluttajaneuvoja edustaja**
- **kuntien talous- ja velkaneuvonnan edustaja**
- **Isännöitsijöiden ja kiinteistöjen omistajien etujärjestöjen edustajat**

- **ketä muita ?**

1. Kokeiluprojektit

- **Asumisneuvontatyön kehittäminen jatkuvaksi toiminnaksi ja yhtenäisten menettelytapojen kehittäminen mm.**
- **asunnottomuuden ennaltaehkäisyyn ja asumisedellytysten vahvistamiseen**
- **asumisneuvonnan ja muun sosiaalipalvelujärjestelmän ja kiinteistönpidon työkäytäntöjen ja erilaisten ratkaisuvaihtoehtojen kehittäminen**
- **asumisneuvontatyö ja erityisasumisen asumispalveluiden kehittäminen (mm. päihde-, mielenterveyskuntoutujat, moniongelmaiset ja pitkäaikaisasunnottomat)**

2. Uudistaa yhteistyössä Asumisneuvontaopas

Asumisneuvontatyössä toimivien ja toteutettujen hyvien mallien ja käytäntöjen edistäminen: asumisneuvonnan järjestämisestä, henkilöstöstä, rahoituksesta, projektien tuloksista ja menettelytavoista häätöjen ehkäisemiseksi.

- ***hyvien toimintatapojen "jalkauttaminen",***
- ***yhteisesti sovitut menettelytavat häätöjen ehkäisemiseksi ja yhteistyöstä häätötilanteissa***

- ***rahoitusperiaatteet asumisneuvojatoimintaan myönnettävälle rahoitukselle (myönnetään vuosina 2009 – 2011 valtionrahoitusta käynnistyvän lähiöohjelman kautta)***

- ***ARA kutsuu koolle työryhmään eri yhteistyökumppaneita***

3. Ohjaus ja koulutus

- **Osallistuu kouluttamiseen ja ohjaamiseen hyvien käytäntöjen tiedottamiseen**
- **Kokeiluhankkeiden edistäminen**

- **hyvien toimintatapojen "jalkauttamiseen",**

- **koordinoi asiantuntija-apua**

- **Mm. Asunnottomuuspäivät 16-17.10.2008**
- **ARAN järjestämänä Asumisneuvonta –työkokous 16.10.2008 (www.ara.fi, www.socca.fi)**

ara

- *Mixed and shaked*
- *www.ara.fi*